

Број: 03-1618/2
Датум: 05.07.2018.**PROWOOD – PROJEKT DOO**
Сплитска 31
23000 Зрењанин

Решавајући по захтеву PROWOOD – PROJEKT DOO, број 22-06/18, у поступку утврђивања услова заштите природе за израду Програма газдовања шумама сопственика – физичких лица за територију града: Сремска Митровица и општина: Шид, Бечин, Ириг, Рума, Пећинци, Стара Пазова, Инђија, и Сремски Карловци (у даљем тексту: Програм), на основу члана 141. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 18/2016), чланова 8, 9, 57 и 102 Закона о заштити природе („Сл. Гласник РС“ бр. 36/2009; 88/2010; 91/2010-исправка, 14/2016), Покрајински завод за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) доноси

РЕШЕЊЕ

О УСЛОВИМА ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ

1. На подручју предметног града и општина на снази су следећи акти о заштити природних добара:

Закон о националним парковима НП „Фрушка Гора“ („Сл. гласник РС“, бр. 84/2015), Уредба о заштити СРП „Засавица“ („Сл. гласник РС“, бр. 19/1997), Решење о заштити ПС „Лесни профил код Старог Сланкамена“, (Скупштина општине Инђија бр. 011-103/75-01), Уредба о заштити СРП „Ковилско-Петроварадински рит“, („Сл. Гласник РС“ бр. 44/2011), Решење о заштити ПС „Оскоруша (*Sorbus domestica*)“, (Скупштина општине Ириг бр. 633-4/76-01), Решење о заштити ПС „Два стабла беле тополе (*Populus alba*) у шуми Јасенска“, (Скупштина општине Пећинци бр. 02/1-3663/1-65), Решење о заштити ПС „Бела тополе на путу Пећинци - Попинци“, (Скупштина општине Пећинци бр. 011-23/80-01), Решење о заштити ПС „Стабла црне тополе (*Populus nigra*)“, (Скупштина општине Пећинци бр. 011-23/80-01), Уредба о заштити СРП „Обедска бара“, („Сл. Гласник РС“ бр. 56/1994), Одлука о заштити ЗС „Бара Трсковача“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 26/2011), Одлука о заштити СП „Храст Зеке Буљубаше“, („Сл. лист града Сремска Митровица“, бр. 4/2009), Решење о заштити СтПР „Стара Вратична“ („Сл. Гласник НРС“ бр. 52/1955), Решење о заштити ПС „Дрворед платана у Сремској Митровици“, (Скупштина општине Сремска Митровица бр. 01-1-73-03), Решење о заштити МПС „Легет“, (Скупштина општине Сремска Митровица бр. 06-2493/1-64), Решење о заштити ПС „Фосилни остатак лобање са роговима циновског јелена“, (Скупштина општине Сремска Митровица бр. 633-1-73-03), Уредба о заштити СРП „Засавица“, („Сл. Гласник РС“ бр. 19/1997), Одлука о заштити СП „Бела топола код Старе Пазове“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 12/2001), Одлука о заштити СП „Бела топола у Кукујевцима“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 4/2005), Одлука о заштити СП „Два стабла храста лужњака у Гибарцу“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 4/2005), Решење о заштити СтПР „Рађеновци“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 21/1978), Решење о заштити ПС „Састојина старих славонских храстова - Смогва“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 21/1978), Решење о заштити СтПР „Мајзецова башта“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 21/1978), Решење о заштити СтПР „Рашковица“, („Сл. Гласник НР Србије“, бр. 32/1955), Решење о заштити СтПР „Винична“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 21/1978), Решење о заштити СтПР „Варош“, („Сл. лист општина Срема“, бр. 21/1978), Одлука о заштити СП „Дворска башта“, број 352-112/2012-И/1 („Сл. лист Општине Сремски Карловци“ бр. 12).

Све радове и активности у области планирања управљања и газдовања на простору обухваћеном предметним подручјем ускладити са мерама и режимима, односно одредницама утврђеним одређеним цитираним актом.

2. До периода утврђивања забране и ограничења радова и активности у Плану управљања Националног парка, како је Законом о националним парковима прописано, овом приликом утврђују се услови и мере заштите природе из Студије - Предлог за успостављање заштите природних вредности Националног парка „Фрушка гора“, у поступку израде Закона о националним парковима (Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад, 2015) за оне парцеле које се налазе на подручју НП „Фрушка Гора“.

3. Планирањем газдовања шумама обезбедити очување граница режима заштите утврђеним цитираним актима. Приликом издвајања и обележавања граница оделења и одсека не смеју се нарушавати границе режима заштите утврђене наведеним актима
 4. Утврдити и образложити избор врста дрвећа за обнову и реконструкцију шума, у складу са мерама прописаним наведеним актима.
 5. У приказу стања шумског фонда обрадити појаву инвазивних дрвенстих врста на подручју обухвата Програма.
 6. Утврђивањем оптималне шумовитости обезбедити очување и повећање површина под природном и/или полуприродном травном вегетацијом (пашњаци и ливаде). У складу са потребама управљања фондом крупне дивљачи, планирати чишћење и обнављање спонтано обраслих ливадских површина.
 7. У складу са Уредбом о еколошкој мрежи, дуж река, канала и других водотока, тј. међународних регионалних и локалних еколошких коридора, очувати и/или успоставити појас аутохтоне вегетације, уз очување травних површина.
 8. За станишта, која према Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС“, бр. 35/2010), представљају приоритетна станишта, планирати мере неопходне за њихово очување.
 9. Очувати младе шуме меких лишћара (малате) генеративног порекла, уколико оне постоје на простору предметних парцела.
 10. Приликом планирања радова и активности у појединим газдинским јединицама, у складу са чл. 74. цитираног Закона о заштити природе, забрањено је користити, уништавати и предузимати других активности којима би се могла угрозити било која строго заштићене врсте биљака и животиња.
 - a. У смислу наведене мере, забрањено је уништавање јединки било које врсте биљака и гљива и њихових развојних облика сечењем или ископавањем и чупањем из корена у свим фазама биолошког циклуса и угрожавати или уништавати њихова станишта.
 - b. У смислу наведене мере, забрањено је оштећивати или уништавати било коју строго заштићену врсте животиња и њихове развојне облике, јаја, гнезда и легла, као и подручја њиховог размножавања, одмарања и угрожавати или уништавати њихова станишта, узмиравати их, нарочито у време размножавања, подизања младих, миграције и хибернације, као и пресецати миграторне путеве. Под периодом гнезђења орла белорепана сматра се временски распон од 15. децембра до 15. јуна.
 - c. Заштита гнездилишта (гнездилишне територије) орла белорепана обухвата заштиту простора у непосредној околини гнезда формирањем **заштитне зоне и појаса неузнемиравања**. Заштитна зона је у виду круга полупречника $r=100\text{ m}$, око гнезда (круга 200 m у пречнику, у чијем центру је гнездо), а појас неузнемиравања је око заштитне зоне омеђен кружницом полупречника $r=200\text{ m}$ (400 m у пречнику око гнезда):
У складу са претходно дефинисаним статусима гнезда орла белорепана, у наставку се износе забрањене и дозвољене активности у околини гнезда, у оквиру **заштитне зоне и појаса неузнемиравања**:
- I У случају присуства активног гнезда (A), забрањују се сви радови и активности у заштитној зони, током целе године,
1. осим могућности провођења мониторинга и научних истраживања;
 2. као и у случају потреба:
 - 2.1. Уклањања извала и ветролома, у периоду 1. јул- 30. новембар,
 - 2.2. Неге шумског подмлатка, у периоду 1. мај - 30. новембар у састојинама са започетом обновом, које подразумевају ручно осветљавање подмлатка уклањањем корова и инвазивних врста биљака, сузбијање паразита, патогена и ситних глодара, коришћењем приручних средстава и по потреби трактором са атомизером, уз могућност задржавања највише 1h у току само једног дана у периоду 1. мај – 15. јун на предметној површини, а након тога до 30. новембра по потреби,
 - 2.3. Неге младих засада плантажних топола и врба, у периоду 1. мај – 30. новембар, што подразумева сузбијање корова, заштиту од инсеката и биљних болести, пинцирање избојака, међуредну обраду и корективно орезивање грана, уз могућност задржавања

највише 1h у току само једног дана у периоду 1. мај – 15. јун на предметној површини, а након тога до 30. новембра по потреби,

2.4. Одржавања ревитализованих влажних ливада, пашњака и бара, у периоду 15. јул - 30. новембар.

Забрањују се све активности у појасу неузнемиравања у периоду 15. децембар - 15. јун, осим активности и радова под 2.1., 2.2., 2.3. и 2.4., наведених за заштитну зону, док се ван тог периода дозвољавају активности у складу са Основом за газдовање шумама.

II У случају присуства потенцијално активног гнезда (ПА), забрањују се сви радови и активности у заштитној зони, током целе године,

1. осим могућности провођења мониторинга и научних истраживања;

2. као и у случају потреба:

2.1. Уклањања извала и ветролома, у периоду 1. јул- 30. новембар,

2.2. Неге шумског подмлатка, у периоду 15. април - 30. новембар у састојинама са започетом обновом, које подразумевају ручно осветљавање подмлатка уклањањем корова и инвазивних врста биљака, сузбијање паразита, патогена и ситних глодара, коришћењем приручних средстава и по потреби трактором са атомизером, уз минимално задржавање на предметној површини,

2.3. Неге младих засада плантажних топола и врба, што подразумева сузбијање корова, заштиту од инсеката и биљних болести, пинцирање избојака, међуредну обраду и корективно орезивање грана, у периоду 15. април - 30. новембар,

2.4. Одржавања ревитализованих влажних ливада, пашњака и бара, у периоду 15. јул - 30. новембар.

Забрањују се све активности у појасу неузнемиравања у периоду 15. децембар - 1. март, док се ван тог периода дозвољавају активности у складу са Основом газдовања шумама.

III У случају присуства неактивног гнезда (НЕА), забрањују се сви радови и активности у заштитној зони, током целе године,

1. осим могућности провођења мониторинга и научних истраживања;

2. као и у случају потреба:

2.1. Уклањања извала и ветролома, у периоду 1. јул- 30. новембар,

2.2. Неге шумског подмлатка, у периоду 1. април - 30. новембар у састојинама са започетом обновом, које подразумевају ручно осветљавање подмлатка уклањањем корова и инвазивних врста биљака, сузбијање паразита, патогена и ситних глодара, коришћењем приручних средстава и по потреби трактором са атомизером, уз минимално задржавање на предметној површини,

2.3. Неге младих засада плантажних топола и врба, што подразумева сузбијање корова, заштиту од инсеката и биљних болести, пинцирање избојака, међуредну обраду и корективно орезивање грана, у периоду 1. април - 30. новембар,

2.4. Одржавања ревитализованих влажних ливада, пашњака и бара, у периоду 15. јул - 30. новембар.

Не успоставља се појас неузнемиравања.

Ако је гнездо већ две године у том статусу, а пар орлова белорепана на тој територији има друго активно гнездо, може се укинути заштитна зона, па гнездо добија статус напуштеног гнезда (НАП).

IV У случају присуства напуштеног гнезда (НАП), не успоставља се заштитна зона и појас неузнемиравања, док је неопходно сачувати стабло све док постоје најмањи трагови гнезда на њему.

V. У случају палог гнезда (ПАЛ), што се десило у календарској години, потребно је сачекати 1. април у следећој календарској години и уколико нема назнака прављења новог гнезда од стране орла белорепана у заштитној зони и појасу неузнемиравања успостављеним око накнадно палог гнезда, локалитет не сматрати за гнездилиште.

VI Такође су забрањени радови:

- у кругу полупречника од 100 m око сваког гнезда црне роде (*Ciconia nigra*), у периоду од 20. марта до 31. јула;

у кругу полупречника од 100 m око сваког гнезда црне луње (*Milvus migrans*), у периоду од 1. априла до 20. јула;

- у кругу полупречника од 500 m око сваког гнезда орла кликташ (*Aquila pomarina*), у периоду од 1. јануара до 31. јула;

- у кругу полупречника од 100 m око сваког гнезда орла крсташа (*Aquila heliaca*), у периоду од 01. марта до 15. августа;

- у кругу полупречника од 150 m око сваког гнезда орла змијара (*Circaetus gallicus*), у периоду од 1. априла до 10. августа;

Ове мере важе за постојећа гнезда као и гнезда која се успоставе у наредном периоду.

- d. У случају појаве пренамножења инсеката који смањују виталност шумских састојина (Lymantridae, Geometridae и други градогени дефолијатори), као и за санирање последица ветролома и других непогода, прибавити посебне услове заштите природе.
- e. Приликом извођења сеча на предметном подручју, изоставити стабла у чијим се крошњама налазе видљива гнезда строго заштићених и заштићених врста птица;
- f. Искључити могућност градње тврдых шумских путева и шумских просека на местима репродукције строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива.
- g. Не планирати пресецање миграторних коридора строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, изградњом мостова и прелаза преко водених објеката. На шумским комуникацијама које пресецају баре и водотоке одговарајућим техничким решењима (пропустима и сл.) омогућити пролаз миграторним врстама.
- h. Дуж водотока очувати/успоставити заштитни („buffer“) појас од аутохтоних врста дрвећа, у складу са смерницама за одрживо газдовање шумама ("SGS Qualifore" стандард).
- i. приликом извођења санитарних и проредних сеча оставити 20 – 30 m³/ha мртвог дрвета, односно 3 – 8% мртвог дрвета (лежавине и дубећих стабала) од укупне дрвне масе, у различитим фазама разградње и хетерогене дебљинске структуре.
- j. Очувати природну мозаичност шумских, ливадских и водених површина.
- k. Приликом оплодних сеча, спрат жбуња не одстрањивати у периоду гнежђења строго заштићених врста птица које се гнезде у жбуњу, односно од 1. априла до 1. јула.
- l. Радове у шуми изводити у одговарајуће време и на такав начин да се што мање ремети потребан мир за развој и опстанак дивљих биљних и животињских врста.
- m. Забрањено је пошумљавање бара, ливада, пашњака, пешчаних и шљунковитих обала, жала и спрудова. Уколико се основама/плановима/програмима, који проистекну из предметног Плана, планира пошумљавање места на којима претходно није била шума (пољопривредног и шумског земљишта), неопходно је од овог завода прибавити посебне услове.

11. Не унести биљне врсте које се понашају инвазивно.

12. У примени хемијских средстава за заштиту биља, односно негу шума, морају се предузети организационе и техничке мере заштите земљишта и вода којима ће се обезбедити очување природних вредности подручја (нпр. забрана испирања амбалаже од средстава заштите и механизације у зони хидролошког утицаја на природна/полуприродна станишта, спречавање загађења вода путем аеросола и сл.). У заштићеним подручјима коришћесе хемијских средстава мора бити у складу са чланом 19 Закона о заштити природе.

13. Подносилац захтева је дужан да радове и активности изведе у свему у складу са условима из претходних тачака овог решења.

14. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања акта не отпочне радове и активности за које је акт о условима заштите природе издат, дужан је да прибави нови акт. Такође, уколико дође до измена захтевом наведених активности, или промене локације/подручја, носилац активности дужан је да поднесе Покрајинском заводу за заштиту природе нов захтев за издавање акта о условима заштите природе.

15. Ово решење не ослобађа обавезе подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

PROWOOD – PROJEKT DOO, из Зрењанина, обратило се Покрајинском заводу за заштиту природе актом под наведеним бројем са захтевом за издавање услова заштите природе и података за израду Програма газдовања шумама сопственика – физичких лица за територију града: Сремска Митровица и општина: Шид, Беичин, Ириг, Рума, Пећинци, Стара Пазова, Инђија, и Сремски Карловци.

На основу увида у достављену документацију и документацију коју води овај Завод, констатовано је да Програм мора бити усаглашена са следећим прописима:

- Просторни план Републике Србије („Службени гласник Републике Србије”, број 88/2010);
- Закон о заштити природе („Службени гласник Републике Србије”, број 36/2009, 88/2010, 91/2010);
- Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Сл.лист СРЈ, Међународни уговори”, бр.11/2001);
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Сл. гласник РС - Међународни уговори”, бр. 102/2007);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. Гласник РС“ бр. 102/2010);
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување (Службени гласник РС 35/2010).
- Правилник о проглашењу и заштити заштићених и строго заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник Републике Србије”, број 5/2010);
- Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња (“Службени гласнику РС”, бр. 72/2010).

До периода утврђивања забране и ограничења радова и активности у Плану управљања Националног парка, како је Законом о националним парковима прописано, овом приликом утврђују се услови и мере заштите природе из Студије за успостављање заштите природних вредности Националног парка „Фрушка гора“ (Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад 2015). Примена ових мера је одређена чланом 42 Закона о заштити природе, којом је утврђено да се до доношења Акта о проглашењу примењују мере прописане у студији заштите.

Обавеза издавање и уграђивање услова заштите природе у планове развоја шумских подручја утврђена је чланом 9 Закона о заштити природе. Према члану 18. Закона о заштити природе „...ради обogaћивања биолошке и предеоне разноврсности у газдовању шумама поступа се на начин да се у највећој мери очувају шумске чистине (ливаде, пашњаци и друго) и шумски рубови. Према члану 71. цитираног Закона, повољно стање дивљих врста обезбеђује се заштитом њихових станишта, а на основу члана 72, „очување дивљих врста и њихових станишта саставни је део мера и услова заштите природе из члана 9 овог закона“.

Чланом 74. Закона о заштити природе, прописане су мере заштите строго заштићених врста. Њихова заштита се спроводи забраном уништавања и предузимања свих активности којима може да буде угрожена сама врста и њено станиште (Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, „Сл. гласник РС“ бр. 5/2010). На основу члана 74, став 2. Закона о заштити природе (Сл. Гласник РС 36/2009; 88/2010 и 91/2010), забрањено је уништавати станишта ових врста и узнемиравати их, нарочито у време размножавања и подизања младих. Наведена ограничења обезбеђују да радови у шумарству не доведу до уништавања станишта и узнемиравања у време размножавања строго заштићених врста.

Период забране радова око гнезда орла белорепана, који Покрајински завод за заштиту природе прописује у решењима о условима заштите природе у процесу израде основа газдовања шумама, ослања се на цитирани стручни основ, наведен у члану 9. Закона о заштити природе. Стручни основ је публикација Probst, R. & Gaborik, A. (2012): Action Plan for the conservation of the White-tailed Sea Eagle (*Haliaeetus albicilla*) along the Danube. Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats (Bern Convention). Nature and Environment, No.163. Council of Europe, Strasbourg (даље: Акциони план). Коришћени су такође резултати радионице о заштити орла белорепана, одржане у Каракуши у октобру 2016. у организацији Министарства надлежног за заштиту животне средине, као и извештаји Иштвана Хама о праћењу гнездилишта орла белорепана на подручјима којима управља ЈП „Војводина шуме“

заштита гнездилишта (гнездилишне територије) орла белорепана обухвата заштиту простора у непосредној околини гнезда формирањем **заштитне зоне** и појаса неузнемиравања. Заштитна зона је у виду круга полупречника $r=100\text{ m}$, око гнезда (круга 200 m у пречнику, у чијем центру је гнездо), а појас неузнемиравања је око заштитне зоне омеђен кружницом полупречника $r=200\text{ m}$ (400 m у пречнику око гнезда).

На гнездилишту једног пара орлова белорепана може да постоји једно или неколико гнезда. За гнежђење се користи само једно, а остала су стара-резервна (алтернативна) гнезда, која се у наредним годинама могу поново користити, али током године је активно само једно од њих. Имајући у виду те карактеристике коришћења гнезда од стране пара орлова белорепана и потребу примене одговарајућих мера заштите, усвојена је следећа комбинована класификација статуса гнезда: а) Активно гнездо - А; б) Потенцијално активно гнездо - ПА; в) Неактивно гнездо - НЕА; г) Напуштено гнездо - НАП. Статус гнезда за сваку годину на терену утврђује стручна и чуварска служба управљача, уз могућу експертску помоћ, а верификује га Покрајински завод за заштиту природе. Под периодом гнежђења орла белорепана сматра се временски распон од 15. децембра до 15. јуна.

а) **Активно гнездо – А**, је оно, које је у зимском периоду дограђивано новим границима, на којем су одрасле птице боравиле (нпр. докази су: груписани свежи измет, одбачено митарено перје и паперје на гнезду и испод њега), у коме су лежале на јајима-инкубирале и храниле младунце, као и оно на коме су регистровани поодрасли младунци на гнезду и око гнезда, односно кружно распоређени измет испод гнезда. Довољно је испуњавање једне од поменутих могућности да би се гнездо сматрало активним.

б) **Потенцијално активно гнездо – ПА**, је оно, без знакова активности, које је пре: једне, две или три године било активно, а да орловски пар у његовој околини, на гнездилишној територији, на максималној удаљености од 1500 метара, није изградио ново активно гнездо. Могућности су: пауза у гнежђењу, угинуће пара, губитак парњака и изградња новог гнезда на непознатој локацији. Овај статус гнезда може да траје највише три године. Након тога, на основу услова заштите природе, оно добија статус напушеног гнезда (НАП), укидају се заштитна зона и појас неузнемиравања, а на том месту примењују се одредбе из шумске основе.

в) **Неактивно гнездо – НЕА**, је оно, на коме у периоду гнежђења нема знакова активности, јер је орловски пар у околини изградио ново активно гнездо, на удаљености не већој од 1500 метара од тог гнезда. У случају да се у наредној години орловски пар настави гнездити у новом гнезду, може се дозволити укидање заштитне зоне око неактивног гнезда, уз претходно прибављене услове заштите природе. Гнездо у том случају добија статус напушеног гнезда (НАП), а на том месту примењује се уобичајено газдовање шумама.

г) **Напуштено гнездо – НАП**, је оно које је више година неактивно, које не припада ПА и НЕА статусу гнезда. Налази се на стаблу око којег нема заштитне зоне и појаса неузнемиравања, али се забрањује сеча тог стабла док се на њему налазе видљиви остаци гнезда.

Мртво дрво, у дубећем и лежећем стању, чини читав низ микростаништа шумским врстама. Оно обезбеђује органску материју, влажност, нутријенте, станишта за развој, гнежђење, спречава ерозију, задржава угљеник у дужем временском периоду. Опстанак сапроксилне фауне редукован је мерама газдовања шумама које подразумевају чишћење шуме од старих, трулих и мртвих стабала (санитарне сече). Уклањање трулих стабала из шуме представља један од основних разлога угрожавања опстанка бројних шумских организама који су постали ретки, а не представљају тзв. штеточине шумског дрвећа. За сува стабла су посебно везане и ксилофагне врсте инсеката. Дрвна материја у распадању неопходна је и за исхрану строго заштићених врста птица великог делића (*Dendrocopos major*), средњег детлића (*Dendrocopos medius*), малог детлића (*Dendrocopos minor*), сиве жуње (*Picus canus*), зелене жуње (*Picus viridis*) и црне жуње (*Dryocopus martius*).

Водоземци су, генерално, високо осетљиви на загађење воде због њиховог карактеристичног животног циклуса, као и због њихове физиологије, односно усвајања воде и ваздуха преко коже. Проблем плитких, забарених станишта са мало воде је што су та станишта много осетљивија на загађење, од дубљих и већих станишта са више воде. Како је у мало воде већа и концентрација загађујућих материја (пестицида), јасно је да то има велики негативан утицај на водоземце који имају веома танку кожу, преко које делом обављају и дисање и усвајање воде. Ларве водоземаца, односно младе јединке које се интензивно развијају и расту, као и врсте које су генерално више везане за воду, више су и изложени утицају загађујућих материја растворених у води. Многе студије су већ документовале утицај седимената, загађења азотом и тешким металима на смањену стопу преживљавања, раста и развоја код водоземаца. Генерално, повећање процента и интензитета коришћења земљишта у водном сливу, доводи до смањења

кавалитета воде што смањује специјски диверзитет присутних алги, чиме се смањује и количина доступне хране за ларве водоземаца. Третирање површина авио-методом неминовно би водило загађењу водених екосистема који се налазе у окружењу.

Чистине на којима је забрањено пошумљавање, на основу Уредбе о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“ бр. 102/2010; члан 3, тачка 8), саставни су део еколошке мреже, као станишта дивљих врста утврђених у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. Гласник РС“ бр. 5/2010). Графички приказ преклапања делова Северно-Бачког шумског подручја и полигона еколошке мреже Србије налази се у прилогу овог решења. На основу члана 5. Уредбе о еколошкој мрежи, мрежом се управља на начин који обезбеђује очување повољног стања осетљивих, ретких, угрожених и типова станишта од посебног значаја за очување и популација строго заштићених и заштићених дивљих врста од националног и међународног значаја, као и очување и унапређење функционалне повезаности њених делова. На основу члана 6. Уредбе, заштита еколошке мреже обезбеђује се, између осталог, спровођењем мера заштите прописаних у Прилогу 3. Уредбе. Прилог 3. Уредбе, између осталог, забрањује „уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста“, као и „промену намене површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршћаци, итд)“. Пошумљавањем на ливадским стаништима, неповратно се мењају карактеристике отвореног станишта, површински слој земљишта се обрађује и узурпира, а ливадска вегетација замењује садницама између којих се постепено развија рудерална вегетација. Измењена вегетација онемогућава репродукцију строго заштићених врста, нарочито биљака и птица (уништавање и нарушавање станишта), а другим строго заштићеним врстама, због промењеног хемизма земљишта изазваног приливом велике биомасе, станиште постаје непогодно за боравак и бива напуштено. Предметним радовима, који укључују: кретање механизације током обраде тла, довоза садница, садње и третмана садница, кретањем људи, као и копањем канала у циљу одводњавања, долази до узнемиравања и уништавања дивљих врста на предметним локалитетима.

Осим Закона о заштити природе са подзаконским актима, на подручје газдинске јединице односе се одредбе ратификованих међународних споразума (конвенција), којима се обезбеђује очување природних вредности на целокупном простору Републике Србије. Од посебног су значаја Конвенција о биолошкој разноврсности (CBD - Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности „Сл.лист СРЈ, Међународни уговори“, бр.11/2001), и Конвенција о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта (Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта „Сл. гласник РС - Међународни уговори“, бр. 102/2007 од 7.11.2007. године). Чланом 5, став 7 Закона о заштити природе изражено је начело непосредне примене међународних закона. Са аспекта газдовања шумама, Конвенција о биолошкој разноврсности садржи неколико важних задатака: заштиту биодиверзитета ван граница заштићених подручја (мерама одрживог управљања и коришћења природних ресурса) и спречавање ширења или по потреби уништавање инвазивних врста. У складу са овом Конвенцијом у обавези смо да спречавамо ширење или по потреби предузимамо мере за уништавање инвазивних врста. Њихово спонтано ширење не само да угрожава природну вегетацију, него знатно повећава и трошкове неге шума и одржавања зелених површина. На типовима станишта заступљеним на предметном подручју, које се налази унутар Панонског биогеографског региона, инвазивност показују следеће биљне врсте: јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus glandulosa*), багремац (*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), пенсилвански длакави јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), гледичија (*Gleditchia triachantos*), жива ограда (*Lycium halimifolium*), касна сремза (*Prunus serotina*), јапанска фалоп (*Reynouria syn. Falopia japonica*), сибирски брест (*Ulmus pumila*), петолисни бршљан (*Parthenocissus inserta*), циганско перје (*Asclepias syriaca*), а на појединим стаништима и багрем (*Robinia pseudoacacia*). Очување генетског фонда шумског дрвећа, као један од циљева и обавеза у газдовању шумама, представља темељ очувања биолошке разноврсности и адаптивности шумских екосистема у условима станишних/климатских промена, а тиме и принципа одрживог газдовања шумама. Поједине врсте дрвећа, као што је домаћа црна топола (*Populus nigra*), крајње су угрожене конверзијом природних шума у плантаже меких лишћара. Приликом спровођења мера неге и обнове потребно је сачувати, односно обновити стабла ових врста, а развој вегетације усмеравати у правцу формирања мешовитих заједница у складу са типолошком припадношћу састојине.

На основу Закона о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 102/2007 од 7.11.2007. године), у политици планирања и развојној политици, у обавези смо узети у обзир очување

дивље флоре и фауне (Члан 3.), посветити посебну пажњу заштити области које су од значаја за миграторне врсте наведене у Додацима II и III (Члан 4.) и поштовати забрану намерног оштећивања или уништавања места за размножавање или одмор врстама наведених у Додатку II (Члан 6). На списковима ове конвенције се налази већи број врста чији опстанак зависи од очуваности плавног подручја, нарочито ливадске и барске вегетације. Стање популација свих присутних врста водоземаца и гмизаваца везаних за водена и влажна станишта у директној је вези са стањем акватичних и терестричних биотопа који су им неопходни за одвијање животних циклуса. Плитка, барска и мочварна, станишта су, због своје субмерзне и емерзне вегетације, повољнија као станиште водоземаца, од великих, отворених водених површина. Присутност воде и одговарајуће вегетације су основни квалитети бара и мочвара као станишта за полагање јаја, развој јаја, живот ларви (пуноглаваца) и метаморфозу. Такође, водена вегетација је и одлично место за лов или заклон од предатора. Привремени карактер бара и мочвара, односно њихово исушивање током летњег периода је значајно као природни механизам за спречавање насељавања предаторских врста риба. Отворена водена станишта са сталним нивоом воде су, за разлику од бара и мочвара, повољна за насељавање алохтоних предаторских врста риба које имају неповољан утицај на популациону структуру водоземаца.

Еколошки коридори су неопходни за размену генетског материјала између раздвојених и удаљених станишта и од кључног су значаја за очување биолошке разноврсности. Да би испунили своју функцију ови коридори морају задржати континуитет аутохтоне вегетације и то у складу са сертификатом и принципима одрживог газдовања шумама.

На основу изнетих констатација донети су услови као у диспозитиву.

Такса на захтев и такса за решење, по Тар. бр. 1. и Тар. бр. 9, је плаћена у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003 - испр., 61/2005, 101/2005 - др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 - усклађени дин. изн., 55/2012 - усклађени дин. изн., 93/2012 и 47/2013 - усклађени дин. изн., 57/2014 - усклађени дин. изн. 45/2015 - усклађени дин. изн., 83/2015, 112/2015, 50/2016 - усклађени дин. изн. и 61/2017 - усклађени дин. изн.).

Поука о правном леку:

Против овог Решења може се поднети жалба Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, а преко Покрајинског завода за заштиту природе, у року од 15 дана од дана достављања овог Решења уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 460,00 динара на текући рачун бр. 840-742221843-57, позив на број 59013 по моделу 97.

Решено у Покрајинском заводу за заштиту природе под бројем 03-1618/2 од 05.07.2018. године.

У прилогу: Геореференциран графички приказ подручја значајних за очување биолошке разноврсности на простору предметних парцела.

Директор:

Билана Пањковић

др Билана Пањковић

Достављено:

1. Наслову
2. Покрајинском секретаријату за пољопривреду, шумарство и водопривреду; одељење за шумарство
3. Документацији
4. Архиви

